

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Cur noluit in Iudæa versari?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83011)

VERSUS 1.

Post hac ambulabat Iesus in Galileam, non enim volebat in Iudæam ambulare, quia querebant eum Iudæi interficere.

QVÆSTIO I.

Quomodo cum precedentibus ista cohereant?

§.1. S. Cenopegia festum à medio septembri celebrabatur, vitæ eius insidiebantur à festo Paschæ, vel pentecostes, ut alij volunt, irritati sanatione paralytici, quem 38. annos morbus afflixerat. Itaque aliquot mensium res gestas Iohannes omittit, cetera quædam, delibare contentus, quibus eius divinitatem ostenderet. Non enim continuam contexit vitæ illius historiam, sed quæ Spiritu sancto suggerente, Ecclesiæ mandare scriptis oportuit. Multi interpretes seriem ad cap. 6. versus quartum referunt; disputationem enim cum Capharnaitis quasi per parenthesis interiectam arbitrantur. Alij longius parenthesis extendunt, ad v. 18. c. 5. Aut legendum est, aut intelligendum, noluisse Christum in Iudæa ambulare seu versari, hoc enim Græcum verbum *περιπατεῖν*, & tota constructio, sicut & Syra interpretatio conuincit. Hæc igitur in Galilæa sunt gesta, ubi quamvis Evangelio multi obfisterent, ardentem tamen & libere veritatem populi pars amplectebatur.

QVÆSTIO II.

Cur noluit in Iudæa versari?

§.1. C. Rtysofomus questionem proponit hisce verbis: τί λέγει ὁ μακάριος Ἰωάννης, ὅτι οὐκ ἐβόησαν, ὅτι οὐκ ἔβησαν; Quid ais d beate Iohannes, non habuit potestatem, qui omnia, quæ voluit, potest? Ipsam quoque textum ita citat: ὁ γὰρ οὐκ ἐβόησεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ὅτι οὐκ ἔβησεν. Non enim habebat potestatem versari in Iudæa. Forte legit pro *ἐκ τῆς Ἰουδαίας*, non voluit, *ἐκ τῆς Ἰουδαίας*, non potuit. Quamvis dicere malim eum verba, quæ citat, legisse, nec illud, *ὅτι οὐκ ἔβησεν*, non potuit, periphrasi exposuisse, *ὅτι οὐκ ἔβησεν*, non habuit potestatem. Sensus idem tamen dici debet. Nam *βοῦλεσθαι*, actionum ritu pro *βουλεύσθαι* interdum vsurpant. Sunt autem ut monet Gregorius Nazianzenus quædam à *βούλεσθαι* impossibilia, non quia fieri non possunt, sed quia sunt à *βούλεσθαι*, quia non vult, qui facere poterat. Quomodo exponenda omnia sunt, quæ Deus facere posse negatur, quando non implicat contradictionem. Quin & nunc ea quæ negare solemus, non posse fieri respondemus.

§.2. Causa Iudææ vitandæ erat, quod Iudæi illum constituerant interficere. Specie Zelæ, & pietatis furentius irascebantur Sacerdotes & Pharisei, quo eorum commodis potissimum obstat videretur, vitij in publicum manifestandis: populum ergo Ierosolymis viciniorem concitabant, in Galilæa minus poterant. Prudenter itaque odia & inuidiam absentia declinavit, nequaquam tamē officium deferuit, poterat potentia periculum discutere, sed cum homo esset, & ad passionem veniret, nobis cautionem in aduersis commendare maluit, te temere nos persequentibus ingeramus. Temeritas n. inconsiderata, ruinæ proxima est. Itaque Chrysost. & Leontius contra Marcionitas hanc causam reddunt. Athanasius ex eo etiam docet non prohibita esse in persecutione fugam. Imo crebro necessaria est fuga, dum ira vel morâ, vel cessione eius, cuius presentia exasperabat, paululum hostis mitigetur, & molestat: nos certè cum impares sumus, fugere solemus, & notum est illud Homericum de charibdi.

ἐδὲ τις ἐστ' ἀλλή, φουράειν καὶ ὁδὸν ἀπ' αὐτῆς.

Nec vltum robur est, quod resistat, optimum est ab ea fugere. Fortitudo Domino non deerat, sed docere nos voluit, inimico non semper viribus resistendum, sed cecidendum esse aliquando.

VERSUS 2.

Erat autem in proximo dies festus Iudæorum scenopegia.

QVÆSTIO I.

Qua scenopegia?

§.1. D. E magno illo, & lætissimo festo agitur Levitici 23. 2. quo loco carimonia explicatur. In tabernaculis habitabant in memoriâ quadraginta annorū, quibus habitabant in deserto. Plurali numero vocari possent τὰ σκηνώματα, sed Iohannes numero vtritur singulari, ἡ σκηνωπηγία. Syrus nominat: *מטלה* *damallale dijudæie*. Scena, seu tentoria, & *מטלה* *Iudæorum*. Vbi Fabricius vertit: *Cenopegia*, marginalis nota Hebraicè interpretatur *סוכות* *Succoth*, h. e. *tabernacula*. Sicut & Syram dictione *מטלה* *gabghidih*, explicat Hebræâ voce *מטלה* *gabghidih*, q. festum significat. Legē Christus seruabat; nā eo tempore comparere Ierosolymis oportebat, simul etiā in tantâ frequentia docēdi occasionem, & miracula illustria faciendi captabat.

VERSUS 3. & 4.

Dixerunt autem ad eum fratres eius. Transi hinc, & vade in Iudæā, ut & discipuli tui videant opera tua, quæ tu facis. Nemo quippe, &c.

QVÆSTIO I.

Quodnam fratrum eius consilium?

§.1. D. E fratribus Domini iam alias sæpe dictū est: Non fuere *ἐκ τῆς γενεῆς* scilicet Iosephi filij, licet Cyrillus, Leontius, Euthymius id opinentur. Nec enim ille ante deiparam virginem habuit uxorem, nec *Fratres* discipuli duxit. Sed more Iudæorum omnes consanguinei *cuncti cognati* fratres appellantur. Inter eos non fuerunt Iacobus & gnati. Iudas, qui fratres Domini appellantur, Gal. 1. 9. Apostoli enim iam fidē receperant, fratres qui hic iter Ierosolymitanum urgent, non credebant in eum. Syrus loco pronomini habet, *ἑστὶ*, solent enim pro relatiuo ponere antecedens. Quod est in Græcō & Latino. *Ut & videant*. Syrus omittit particulam *ὅτι*, quæ ad emphasin tamen haud parum valet.

§.2. Fratrum, quo Christum, ut ad diem festum ascendat, hortantur, non exiguus est, nec simplex error; Nam iure cognationis nimium sibi licentiæ assumunt; *Fratrum* Monet S. Chrysostomus *ἀδελφὸν* esse *παρρησιασθέντα*, *intem- error*. *festum alloquendi libertatem*, *ἡ ἀπὸ συγγένειας πρὸς παρρησιασθέντα*. Et ob cognationem eos libere disputare. Cognati enim aut fere imperant, aut inuident, in eos qui videntur inferiores asperi, in superiores inuidi.

Τὸ συγγένες πρὸς τοὺς φθόνον.

Cognatio parit inuidiam, & solet inuidia altiora petere. Atque hæc de infidelibus, & impiis ut plurimum vera sunt: Christiani, quibus singulatim posita est lex caritatis, consanguinitate ad amorem accenduntur. Fratrum autem Domini arrogans factū est: nam quamvis multa eius miracula viderent, consilium tamē velut prudentiores imprudenti obrudunt. Nihil hoc stolidius esse potuit factū, cum enim tantā prudentiā, potentiæque omnia eum administrare animaduertent, & tam illustria in eo diuinitatis signa fulgere,

tuam